

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Svar på Høring - Forskrifter om rammeplan for femårige grunnskolelærerutdanninger

Vi viser til høringsbrev, og vil fra KRLE-seksjonen ved Institutt for grunnskolelærerutdanning, idrett og spesialpedagogikk (IGIS) ved Det humanistiske fakultet, Universitetet i Stavanger, komme med følgende kommentarer.

Til § 1: Virkeområde og formål

KRLE-seksjonen støtter departementens forslag om å framheve at utdanningen skal være integrert, profesjonsrettet og forskningsbasert, og at utdanningen skal kjennetegnes av høy faglig kvalitet med klar sammenheng mellom fag og fagdidaktikk, profesjonsfag og praksis, samt samspill skole – samfunn. Det er avgjørende for faglig utdanning at opplæringen bygger på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap på alle plan og alle ledd.

Til § 3: Innhold og struktur

«Pedagogikk og Elevkunnskap» – og forslag til nytt navn: «Profesjonsfag»:

Vi synes det er uheldig å erstatte betegnelsen «Pedagogikk og elevkunnskap» med «Profesjonsfag». Alle fag i lærerutdanningen er profesjonsfag, og betegnelsen virker uryddig og tilslørende. En bør heller ikke kalle faget «Pedagogikk» slik rammeplanutvalget foreslår. Dette fordi også andre fag enn pedagogikk skal inn, og det gjelder KRLE. Å kalle det pedagogikk blir derfor feil og ikke dekkende. En bør heller vurdere å beholde betegnelsen «Pedagogikk og elevkunnskap».

Vedrørende FoU-oppgave tredje året:

Vi mener at denne oppgaven burde få betegnelsen Bacheloroppgave og bli formelt vurdert som det. FoU-oppgaven bør legges til skolefagene framfor en delt løsning mellom profesjonsfag (les: pedagogikk) og skolefag. Dette for å skape en mer faglig fordypning og grundigere forberedelse til masteroppgaven.

Ved bedømming av oppgaven bør FoU-oppgaven for godkjenning forutsette et nivå som tilsvarer karakteren C eller bedre.

Kunnskap om religion, livssyn og etikk som del av profesjonsfaget:

KRLE er et sentralt fag i grunnskolen som i følge Opplæringsloven skal bidra til å gi kunnskap om hvilken betydning religioner, livssyn og etikk har å si for kulturarven og etiske og filosofiske emner (jf § 2-4). Faget skal bidra til forståelse, respekt og evne til dialog mellom mennesker med ulike oppfatninger. Dette sammen med fagets innhold gjør at KRLE på en særlig måte kan bidra til å

fremme verditradisjonene og kulturarven som samfunnet har valgt å bygge på. KRLE har på dette området en dannende oppgave og funksjon som pedagogikk ikke kan ivareta. Og det stadig økende religions- og livssynsmangfoldet i norsk skole og i samfunnet generelt krever økt religionsfaglig- og livssynsfaglig kompetanse, samt refleksjon over spørsmål knyttet til verdigrunnlaget for skole og samfunn og menneskerettigheter. For elever med ulik religiøs- og livssynsmessig bakgrunn er religion, livssyn og etikk det bærende grunnlag for kulturforståelsen og ikke en perifer bakgrunn. Kunnskap om religion, livssyn og etikk er derfor avgjørende for å kunne møte en flerreligiøs klasseromsituasjon. Det er også en rekke enkeltspørsmål og problemstillinger i skolehverdagen som krever KRLE-faglig refleksjon. Det er derfor viktig at studentene får kunnskap om og forståelse for religiøst og kulturelt mangfold for å støtte læring til elever i en inkluderende skole preget av dialog, toleranse og respekt for den enkelte, samt fellesverdier i skole og samfunn. Det vil også gi perspektiver på oppvekst, utvikling og læring hos barn og unge ut fra ulike religiøse og kulturelle kontekster og forholdet til foreldre og familier. Det er derfor både naturlig og nødvendig at KRLE tildeles en egen modul på 15 studiepoeng i profesjonsfaget/Pedagogikk og elevkunnskap.

Vi er derfor glade for at departementet nå velger å få religion, livssyn og etikk inn som en egen modul i elevkunnskapsdelen i profesjonsfaget. Ut fra intensjonene i St.meld. nr. 11 (2008-2009) skulle KRLE/RLE vært inne i faget tidligere sammen med pedagogikk nettopp for å styrke lærerkompetansen i et flerkulturelt og flerreligiøst samfunn. Det skjedde ikke. Vi opplevde at fagpedagogene «erobret» elevkunnskapsdelen i profesjonsfaget og holdt KRLE borte. Dette mener vi har vært med på å svekke grunnskolelærerutdanningen på vesentlige områder, og vi har nå i flere år utdannet grunnskolelærere uten nødvendig kompetanse. Det er derfor meget gledelig at departementet nå foreslår en KRLE-modul på 15 sp inn i elevkunnskapsdelen i profesjonsfaget. En bør ikke ta deler av de 15 sp til f.eks. drama.

Vi mener at en bør forandre betegnelsen «religion, livssyn og etikk» som brukes i forskriften til det som nå er fagets navn i grunnskolen og som også er tatt inn i Opplæringsloven: «kristendom, religion, livssyn og etikk». Dette bør en gjøre av faglige grunner slik at det ikke oppstår en misforståelse at denne fagkunnskapen er noe annet enn det som er innen KRLE-faget. Om en ikke forandrer det vil vi oppleve en ytterlige kamp mellom KRLE-faget og pedagogikk og ikke få en klar faglig forståelse av forskriften om at det er KRLE-faglige kunnskaper som er forsknings og erfaringsbaserte som skal inn i elevkunnskapsdelen i profesjonsfaget.

Vi mener at det faglig er nødvendig å skjerpe/presisere setningen *«Alle fag og emner i utdanningen skal være forskningsbaserte og forankret i et forskningsaktivt fagmiljø».* Dette fordi vi opplever at en til modulen om «religion, livssyn og etikk» ved grunnskolelærerutdanningen ved vår institusjon har signalisert at en ikke har tenkt å sette vitenskapelige ansatte i KRLE til å undervise, men bruke ansatte som er utdannet i pedagogikk – og som selvsagt er med i et forskningsaktivt fagmiljø i pedagogisk sammenheng, men ikke i KRLE-faget. Det bør derfor sies noe i retning av: «Alle fag og emner i utdanningen skal være forskningsbaserte og forankret i et forskningsaktivt fagmiljø hvor de som underviser har sin hovedkompetanse i faget/emnet.»

Med vennlig hilsen

KRLE-seksjonen ved IGIS, Universitetet i Stavanger

Jarle Stormark

Vitenskapelig tilsatt, KRLE